

[Niels Petersen.]

mere Oplysning om, og hvis ikke saadanne nærmere Oplysninger kan faas nu, ja, saa tror jeg rigtignok, det vil være hensigtsmæssigt at faa en kort Udvalgsbehandling og derigennem afæske Udenrigsministeriet Oplysning om, hvorledes det forholder sig. Selv om vi afskaffer den hidtidige Særbeskatning og indfører en ny, mindre, saa kan disse saakaldte mindre Gebyrer til Udenrigsministeriet meget godt blive af et saadant Omfang, at man økonomisk vanskeligt kan se Forskel paa den Særlovgivning, man har, og den, man nu tilsigter at gennemføre.

Grathwohl: Jeg vil ligesom det ærede Medlem Hr. Niels Petersen straks fremhæve, hvor problematisk den Fordel er, som Søfarten kan gøre Regning paa ved dette Forslags Ophøjelse til Lov. Man ophæver en Særbeskatning, der fra alle Sider erkendes at være uretfærdig og urimelig, men tager et Forbehold, hvorefter man efter en skønsmæssig Ansættelse vil opkræve en Afgift for visse Tjenester, der ydes Søfarten af Konsulaterne; dermed synes jeg nok, at Fordelen forflygtiges en Del. Dernæst søger man tilsyneladende at vælte Pligten til og Omkostningerne ved Sømandslærlinges Uddannelse helt over paa Søfarten, og det er dette Forhold, jeg mener, Rigsdagen ikke godt kan gaa med til.

Som fremhævet af de ærede Ordførere er det jo saaledes, at indenfor alle de andre Erhverv yder Staten stor Støtte til Uddannelsen af Lærlinge, og i det hele taget er Kaarene for Sømandslærlinge og for Lærlingene indenfor de andre Erhverv jo højst ulige. Indenfor Handel og Haandværk er Lærlingene beskyttede ved en Lærlingelov; de har Krav paa en systematisk Uddannelse, de kan deltage i Undervisningen paa statsunderstøttede Aftenskoler, tekniske Skoler og Handelsskoler; de har ogsaa den Fordel, at de, i hvert Fald i overvejende Grad, kan have Ophold i deres Hjem og faa den moralske Støtte, som de dér kan opnaa, og de kan anvende deres Fritid til sund Sport og overhovedet nyde godt af alle de Goder, som man nu med Støtte fra det offentlige byder Ungdommen.

Alt dette er den unge Sømandslærling

afskaaret fra, og man vil forstaa, at samvittighedsfulde Forældre nærer stor Betænkelighed ved at sende deres Sønner ud som Lærlinge i Søfarten. Som ogsaa fremhævet her, er der om Bord paa Sejlskibene, hvor Besætningen er mindre, mere System i Uddannelsen, selve Skibsføreren føler ogsaa sit Ansvar noget stærkere overfor disse unge Mennesker, der bliver ham betroet; men i de store Damp- og Motorskibe er der i Grunden slet ikke nogen systematisk Uddannelse for Sømænd. Ikke desto mindre bliver der ogsaa antaget mange Drengene om Bord paa dem som Messedrengene, som Koksmater, til Rengøring, og de faar Lov til at skøtte sig selv, maa opholde sig i Folkerummet, hvor Omgangstonen jo ikke altid er særlig høvisk eller sund for saadanne unge, ubefæstede Sjæle; og ligger Skibet i Havn, er de ogsaa overladt til sig selv, driver rundt paa Kajerne og har ikke noget særlig godt moralsk Hold paa sig.

I saa Henseende er Sømandslærlingene i høj Grad forfordelt fremfor Lærlingene indenfor de andre Erhverv, og dog er Uddannelsen af dem af saa uhyre Betydning for vor Sømandsstand, saaledes som ogsaa fra alle Sider udtalt.

Lad os imidlertid en Gang se paa, hvad der af Staten ofres paa Lærlingene indenfor de forskellige andre Erhverv, indenfor Handel og Haandværk. Tager jeg Statsregnskabet for 1927—28, kan jeg dér pege paa, at til Handelsskoler har Staten ydet 450 000 Kr. som Tilskud, til tekniske Skoler 1 300 000 Kr., til Fagskoler indenfor Haandværk og Industri 366 000 Kr., til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler som Tilskud 568 000 Kr., i Understøttelser til Eleverne paa disse Skoler 542 000 Kr., altsaa i alt 1 110 000 Kr. til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Man søger saa under Ministeriet for Handel og Søfart efter tilsvarende Tilskud til Lærlinguddannelsen indenfor Søfarten, og dér finder man een Post, Tilskud til Skoleskibet „Georg Stage“ 10 500 Kr. Det er hele det Tilskud, Staten yder til Uddannelse af Lærlinge indenfor Søfarten.

Under disse Forhold synes jeg, det er ret snæversynet, at man vil indføre en ny Beskatning for Søfarten for derved at knæsette det Princip, at Søfartens Udøvere, Dampskibsredere og Skibsredere overhovedet, skal paatage sig Bekostningen ved Ud-